

OMGEVINGSBEELD LOTC-GZ | PERIODE 11 MEI 12.00 – 14 MEI 12.00

Samenvatting

COVID-19

- De COVID-bedden op de IC dalen landelijk verder en de vrijgekomen IC-capaciteit wordt volgens het LNAZ volledig gebruikt voor overige zorg.
- COVID-19 in verpleeghuizen stabiliseert en de oversterfte neemt af.
- Besmette bewoners azc zijn voor quarantaine overgeplaatst naar een noodopvanglocatie.
- Sommige revalidatiecentra geven aan dat de toestroom van post COVID-19 patiënten lager is dan verwacht, andere hebben een toestroom en maken zich zorgen over pbm en personeel.
- In Europa stijgt het gebruik van de hart-longmachine. De VS en WHO hebben richtlijnen hierover uitgebracht. De NVIC is terughoudend in haar [richtlijn](#) omdat het veel personele inzet vraagt.
- Kandidaatvaccin tegen SARS-CoV-2 (Oxford) werkt bij apen en wordt getest op zesduizend proefpersonen.
- Het Erasmus MC en LUMC doen onderzoek naar het toedienen van bloedplasma met antistoffen als behandeling van COVID-19 patiënten.
- EMA heeft besloten dat remdesivir beschikbaar wordt voor patiënten die niet aan de beademing liggen.
- Philips gaat duizenden medische beademingsapparaten leveren aan ziekenhuizen in de EU.
- Er is een vrees voor een tweede coronagolf nu er nieuwe uitbraken zijn in Zuid Korea, China en Duitsland. Er wordt gekeken naar het besmettingsgetal Denemarken na versoepeling van de maatregelen aldaar.
- UMC's, Hogeschool Rotterdam en Integraal Kankercentrum Nederland en Stichting Palliatieve Zorg Onderzoek Nederland [onderzoeken](#) de ervaringen over de zorg in de laatste levensfase van coronapatiënten.

Zorg regulier

- 1,5 miljoen mensen met een chronische ziekte of beperking lijken geen onderdeel te zijn van de exitstrategie.
- Het aantal patiënten dat zich met acute hartklachten bij een arts meldt is 25 procent lager dan normaal. Begin april was dat zelfs 50 procent.
- Volgens hoogleraar bestuur van de gezondheidszorg [\(10\)20](#) [\(10\)20](#) moet IC-zorg altijd beschikbaar zijn en collectief worden gefinancierd.

Uitgestelde zorg

- Het Erasmus MC werkt aan een wiskundig model dat berekent hoeveel schade een patiënt oploopt door uitstel van een operatie.
- De bevolkingsonderzoeken naar darm-, borst- en baarmoederhalskanker worden weer opgestart.
- Expertisecentrum Euthanasie neemt nieuwe hulpvragen in behandeling met beperkte capaciteit.
- Tijdens de coronacrisis waren er regionale verschillen in het aantal ziekenhuisbehandelingen.
- Psychiatrische patiënten hebben extra last van de coronacrisis door wachtlijsten en virtueel contact.

Schaarste mensen, middelen

- In hospices is weinig uitval onder vrijwilligers en zorgverleners door coronabesmetting.
- De militaire steunverlening COVID-19 in Nederland neemt af.

Voor het omgevingsbeeld LOTC-GZ wordt gebruik gemaakt van de volgende bronnen: Communiqué LNAZ | LCPS, debat Tweede Kamer, Kamerbrieven, LCMS, Nieuwsbrief ActiZ, Nieuwsbrief GGD GHOR Nederland, Nieuwsbrief PSH GOR, Omgevingsanalyse NKC, Omgevingsanalyse VWS, Sitrap VWS, Update DPG-en, Update NKC, en diverse websites en mediaberichten.

Voor opmerkingen, vragen of suggesties voor het omgevingsbeeld, mail naar [\(10\)20@ifv.nl](mailto:(10)20@ifv.nl)

- Al voor de coronacrisis was er een groot personeelstekort in de zorg, maar het probleem dreigt nog groter te worden. Er moet meer geld komen voor het opleiden en behouden van personeel.
- Virologen (10)(2e) en (10)(2e) pleiten voor het gebruik van mondkapjes in de contactberoepen.
- De btw op ingekochte mondkapjes is van 25 mei tot in ieder geval 1 september 0 procent.

Methoden

- (10)(2e) is gevraagd de Onderzoeksraad voor Veiligheid te vragen specifiek onderzoek te doen naar de beschikbare testcapaciteit voor de medewerkers van verpleeghuizen tijdens de eerste weken van de coronacrisis.
- Er is een [Handreiking diagnostiek bij patiënten met een opname-indicatie en COVID-19 verdenking](#).
- Er worden allerlei testen ontwikkeld. Sneltesten zijn volgens [RIVM-onderzoek](#) niet betrouwbaar. Ook de WHO raadt sneltesten af.
- VWS heeft de [Richtlijn testbeleid van mantelzorgers, vrijwilligers in de palliatieve zorg en PGB-gefinancierde zorgverleners](#) gepubliceerd.
- Er zijn veel vragen over de BCO-capaciteit. GGD GHOR Nederland heeft een [proces](#) om BCO-aanbod te beoordelen.
- (10)(2e) heeft in de Tweede Kamer een [briefing](#) gehouden over de toekomst van verpleging, verzorging en ouderenzorg. Nu'91 onderschrijft haar punten.
- Minister De Jonge wenst een landelijk coördinatiecentrum corona van GGD GHOR Nederland.
- GHOR/LOT-C ontwikkelt een nieuw scenario voor de zorgsector.
- (10)(2e) pleit voor de strategie van eliminatie, virus kwijtraken en kleine haarden wegduwen.
- De [deelnemende verpleeghuizen](#) aan de pilot versoepeling bezoekenregeling zijn bekend.
- Het NHG heeft FAQ's en stappen voor de [triage](#) van huisartspatiënten.

Sociaal emotioneel gebied

- Alzheimer Nederland introduceert de gratis app 'Dat ben ik'.
- Er is angst voor de '1,5 meter ego's': mensen die zich niet aan de maatregelen houden.
- Er is een [infosheet](#) met de bevindingen van het webinar over de maatschappelijke gevolgen van de coronacrisis en de rol van de veiligheidsregio's. Ook staan op [YouTube](#) korte filmpjes.
- Kwetsbare groepen zijn de grootste zorg van gemeenten.
- In de loop van de coronacrisis zijn Nederlanders zich meer zorgen gaan maken over hun eigen gezondheid en die van hun familie.
- Mensen die lijden aan ernstige psychische aandoeningen hebben sinds de coronamaatregelen weinig contact face-to-face, worden nauwelijks thuis bezocht en ervaren een lagere kwaliteit van leven.

Groter dan zorg, maar wat zorg wel raakt

- Voor zwembaden is een [Protocol Verantwoord Zwemmen](#) en [Richtlijn Veilig zwemmen in coronatijd](#).
- Sinds 11 mei verschuift de oproep van 'Blijf thuis' naar '[Vermijd drukte](#)'.
- Er is een [voorbeeldinstructie](#) over hoe je niet-medische mondkapjes moet maken en gebruiken.
- De Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV) heeft een spoedadvies [Nederlandse inzet voor een wereldwijde aanpak van de coronacrisis](#) uitgebracht.
- De Raad voor de Samenleving geeft aan dat als we niks doen de coronacrisis voor vele daklozen zorgt.
- In Wuhan wordt mogelijk de hele bevolking (zo'n 11 miljoen inwoners) getest.

Voor het omgevingsbeeld LOTC-GZ wordt gebruik gemaakt van de volgende bronnen: Communiqué LNAZ | LCPS, debat Tweede Kamer, Kamerbrieven, LCMS, Nieuwsbrief ActiZ, Nieuwsbrief GGD GHOR Nederland, Nieuwsbrief PSH GOR, Omgevingsanalyse NKC, Omgevingsanalyse VWS, Sitrap VWS, Update DPG-en, Update NKC, en diverse websites en mediaberichten.

Voor opmerkingen, vragen of suggesties voor het omgevingsbeeld, mail naar [\(10\)\(2e\)@ifv.nl](mailto:(10)(2e)@ifv.nl)

1. COVID-19

- De COVID-bedden op de IC dalen landelijk verder en de vrijgekomen IC-capaciteit wordt volgens het LNAZ volledig gebruikt voor overige zorg. (NOS, 14 mei)
- Het aantal nieuwe verpleeghuizen met COVID-19 patiënten is lager dan in maart en april. Sinds eind april stabiliseert het aantal nieuwe verpleeghuizen met COVID-19 patiënten. Er komen iedere dag nog wel nieuwe locaties bij, maar niet meer zoveel als in maart en de eerste helft van april. De oversterfte door corona neemt snel af. (RIVM, 12 mei)
- In het azc in Sneek zijn sinds dit weekend in totaal 28 coronabesmettingen. De besmette bewoners zijn voor quarantaine overgeplaatst naar een noodopvanglocatie. (Omgevingsanalyse VWS, 12 mei)
- (10)(2e) neuropsycholoog, (10)(2e) en (10)(2e) (neuropsychiatrie, TNO) organiseren op 20 mei een webinar van 30 minuten over de fysiologische effecten die de huidige coronamaatregelen hebben. De exacte tijd volgt. (DPG Update, 11 mei)
- 20 klinische revalidatiecentra gaven aan IGJ aan dat het aantal opgenomen post IC COVID-19 revalidatiepatiënten lager is dan verwacht en de nog te verwachten toestroom mogelijk kleiner is dan in eerste instantie gedacht. Er zijn ook revalidatiecentra die veel post IC COVID-19 patiënten hebben opgenomen en die een toestroom verwachten. Ze maken zich zorgen over de beschikbaarheid van pbm en personeelscapaciteit. (Sitrap VWS, 11 mei)
- In Europa stijgt het gebruik van de hart-longmachine (een alternatieve therapie voor kunstmatige beademing) scherp. Er verschijnen opnieuw studies waarbij de hartlongmachine zowel hoopgevende als pessimistisch stemmende resultaten boekt. De Amerikaanse toezichhouder op de gezondheidszorg heeft een richtlijn uitgebracht waarin staat dat de hartlongmachine kan helpen voor sommige coronapatiënten met acuut longfalen. De WHO bracht een vergelijkbare richtlijn uit. Desondanks gaat Nederland zeer terughoudend om met het toekennen van de therapie. In een [NVIC-richtlijn](#) staat dat de therapie mogelijk “van toegevoegde waarde” kan zijn voor coronapatiënten. Vanuit logistiek oogpunt worden ze nauwelijks gebruikt omdat het veel meer verpleegkundige inzet kost. (Omgevingsanalyse VWS, 12 mei)
- Kandidaatvaccin tegen SARS-CoV-2 uit Oxford werkt bij apen. Binnen een paar weken wordt het vaccin getest op zesduizend proefpersonen. (Medisch Contact, 11 mei)
- Onderzoekers stellen in Science dat het onderzoek naar een of meer COVID-19 vaccins meer moet worden gestroomlijnd en aan eisen gebonden. (Medisch Contact, 13 mei)
- Naast een vaccin is een behandeling de uitweg uit de coronacrisis. Het ontwikkelen van beide vormen heeft een lange looptijd. Op het moment is er nog geen bewezen behandeling tegen COVID-19. Het Erasmus MC en LUMC doen onderzoek naar het toedienen van bloedplasma met antistoffen. (NU.nl, 14 mei)
- Het ebolamedicijn remdesivir mag ook in Europa vaker worden gebruikt. Het Europees geneesmiddelenagentschap EMA heeft besloten dat het nu ook beschikbaar wordt voor patiënten die niet aan de beademing liggen. (Omgevingsanalyse VWS, 13 mei)
- Philips gaat medische beademingsapparaten leveren aan ziekenhuizen in de EU. De afspraak is een productie van vijftienduizend apparaten per week. (Omgevingsanalyse VWS, 13 mei)
- De vrees voor een tweede golf wordt belicht nu er nieuwe uitbraken zijn in Zuid Korea, China en Duitsland. Virologen (10)(2e) ('eerst meer testcapaciteit') en (10)(2e) ('steden nieuwe brandhaarden') spreken hun zorg uit over versoepeling van de maatregelen. Het RIVM denkt wel dat de risico's goed ingecalculeerd zijn. De Volkskrant bespreekt drie mogelijke scenario's ('het smeulende vuur', 'de herfstpiek', 'pieken en dalen') hoe het coronavirus zich verder zal ontwikkelen. Er wordt heel erg gekeken naar het besmettingsgetal in Denemarken, omdat dit land als eerste de lockdown versoepelde en dit niet heeft geleid tot extra besmettingen. (NKC Update, 12 mei; Omgevingsanalyse VWS, 13 mei; [De Telegraaf, 11 mei](#); [de Volkskrant, 12 mei](#))

Voor het omgevingsbeeld LOTC-GZ wordt gebruik gemaakt van de volgende bronnen: Communiqué LNAZ | LCPS, debat Tweede Kamer, Kamerbrieven, LCMS, Nieuwsbrief ActiZ, Nieuwsbrief GGD GHOR Nederland, Nieuwsbrief PSH GOR, Omgevingsanalyse NKC, Omgevingsanalyse VWS, Sitrap VWS, Update DPG-en, Update NKC, en diverse websites en mediaberichten.

Voor opmerkingen, vragen of suggesties voor het omgevingsbeeld, mail naar [\(10\)\(2e\)@ifv.nl](mailto:(10)(2e)@ifv.nl)

- Erasmus MC begint een groot nationaal onderzoek naar ervaringen over de zorg in de laatste levensfase van coronapatiënten. Alle universitaire medische centra in Nederland, de Hogeschool Rotterdam en Integraal Kankercentrum Nederland doen mee. Het onderzoek wordt uitgevoerd in samenwerking met PalZon. [Meer informatie en de vragenlijsten](#). (Erasmus MC, 13 mei)

2. Zorg regulier

- De politie maakt zich zorgen vanwege een stijging van het aantal meldingen van overlast door personen met verward gedrag, mensen zonder vaste verblijfplaats en mensen die uit beeld zijn. (Omgevingsanalyse VWS, 11 mei)
- (10)(2e) benoemt dat er veel morele dilemma's moeten worden gemaakt wanneer een bewoner corona of een -verdenking heeft: Wie wordt in quarantaine geplaatst? In quarantaine op de eigen kamer? Maar als dat een getraumatiseerde vluchteling is? Hoe weet je dat een bewoner klachtenvrij is als deze dat zelf niet kan aangeven? Ook zijn sommige bewoners niet coöperatief genoeg om de opname en de revalidatie aan te kunnen. (Omgevingsanalyse VWS, 11 mei)
Aanbieders van gehandicaptenzorg hebben veel zorgen over de financiële afwikkeling van zorg die geleverd is (of juist niet) tijdens de coronacrisis. Ook hebben meerdere VVT-instellingen zorgen over de financiële gevolgen door minder aanmeldingen van cliënten en leegstand in verpleeghuizen (Sitrap 76 VWS, 12 mei)
- De NSGK en leder(in) vragen aandacht voor het gehandicapte kind. "Mensen met een chronische ziekte of beperking lijken geen onderdeel te zijn van de exitstrategie. De anderhalvemetersamenleving is voor deze groep geen haalbare kaart, en er is nog veel onduidelijkheid over wat er voor deze groep wel of niet mag en kan (...) terwijl het gaat om anderhalf miljoen Nederlanders." (Omgevingsanalyse VWS, 12 mei)
- Volgens de Nederlandse Vereniging voor Cardiologie ligt het aantal patiënten dat zich met acute hartklachten bij een arts meldt 25 procent lager dan normaal. Begin april was dat zelfs 50 procent. Vanwege die percentages noemt de Harteraad het 'aannemelijk' dat er meer dodelijke slachtoffers zijn gevallen. (Omgevingsanalyse VWS, 13 mei)
- In haar vaste column in FD schrijft hoogleraar bestuur van de gezondheidszorg (10)(2e) (10)(2e) dat IC-zorg altijd beschikbaar moet zijn en collectief moet worden gefinancierd. (Omgevingsanalyse VWS, 13 mei)

3. Uitgestelde zorg

- Het Erasmus MC werkt aan een wiskundig model dat berekent hoeveel schade een patiënt oploopt door uitstel van een operatie. Er wordt gekeken naar de verwachte levensduur en de kwaliteit van leven bij wel of niet behandelen. Bij het Erasmus MC verwachten ze dat de achterstand van ruim 5.000 operaties zeker een jaar duurt. (Omgevingsanalyse VWS, 11 mei; [AD, 11 mei](#))
- De drie bevolkingsonderzoeken naar kanker worden weer opgestart. Voor het bevolkingsonderzoek darmkanker ontvangen cliënten vanaf deze week weer uitnodigingen. Medio juni start - bij voldoende pbm - het bevolkingsonderzoek borstkanker weer op en begin juli het bevolkingsonderzoek baarmoederhalskanker. ([Rijksoverheid, 11 mei](#))
- [Expertisecentrum Euthanasie](#) neemt nieuwe hulpvragen in behandeling met beperkte capaciteit, waardoor patiënten rekening moeten houden met langere wachttijden. (Omgevingsanalyse VWS, 13 mei)

Voor het omgevingsbeeld LOTC-GZ wordt gebruik gemaakt van de volgende bronnen: Communiqué LNAZ | LCPS, debat Tweede Kamer, Kamerbrieven, LCMS, Nieuwsbrief ActiZ, Nieuwsbrief GGD GHOR Nederland, Nieuwsbrief PSH GOR, Omgevingsanalyse NKC, Omgevingsanalyse VWS, Sitrap VWS, Update DPG-en, Update NKC, en diverse websites en mediaberichten.

Voor opmerkingen, vragen of suggesties voor het omgevingsbeeld, mail naar (10)(2e)@ifv.nl

- Het aantal patiënten dat in april in ziekenhuizen behandeld werd, verschilde sterk per regio. Sinds het begin van de coronacrisis in maart daalde het aantal ziekenhuisbehandelingen in het hele land scherp. In de meeste regio's stabiliseerde dit in de loop van april, maar in een band van Zuidwest-Nederland naar het oosten bleef het aantal patiënten dat in een ziekenhuis behandeld werd dalen. ([NZA, 13 mei](#))

4. Schaarste mensen, middelen

Mensen

- In hospices is weinig uitval onder vrijwilligers/zorgverleners door coronabesmetting. (Sitrap 76 VWS, 12 mei)
- Vijfduizend extra zorgprofessionals wist het vrijwilligersinitiatief COVID 19 Extra Handen de afgelopen weken in de strijd tegen het coronavirus te mobiliseren. Nu de acute nood is gelenigd, is het zaak om het onderwerp hoog op de agenda te houden en te werken aan structurele oplossingen omdat er nog meer aan komt. ([Zorgvisie, 13 mei](#))
- De behoefte aan militaire steunverlening in de strijd tegen COVID-19 is in Nederland sinds 1 mei duidelijk afgenomen. Op het dieptepunt zette Defensie zo'n 500 militairen in, met name medisch personeel. Inmiddels zijn er nog ongeveer 200 militairen bij civiele instanties aan het werk. ([Defensie, 13 mei](#))

Middelen

PBM

- Virologen (10)(2e) en (10)(2e) pleiten voor het gebruik van mondkapjes in de contactberoepen. (Omgevingsanalyse VWS, 12 mei)
- De btw op ingekochte mondkapjes is van 25 mei tot in ieder geval 1 september 0 procent. Het kabinet wil de mondkapjes zo goedkoop mogelijk maken, nu ze verplicht worden in het openbaar vervoer. ([Skipr, 13 mei](#))

Testen

- De voorbereidingen voor het massaal testen lopen goed. Omdat de testen noch zorg noch bevolkingsonderzoek betreffen, vraagt dat bijzondere aandacht voor zowel de instroom van testaanvragen als de verwerking van de uitslagen. (DPG Update, 13 mei)

Overig

- In samenwerking met de gemeente Den Haag en zorginstelling de Kessler Stichting bouwt een groep burgers en ondernemers een eerste tijdelijke opvangmogelijkheid voor maximaal 50 dak- en thuislozen die (vermoedelijk) besmet zijn met COVID-19 en in vervangende thuisisolatie moeten uitzielen. ([Skipr, 11 mei](#))

Voor het omgevingsbeeld LOTC-GZ wordt gebruik gemaakt van de volgende bronnen: Communiqué LNAZ | LCPS, debat Tweede Kamer, Kamerbrieven, LCMS, Nieuwsbrief ActiZ, Nieuwsbrief GGD GHOR Nederland, Nieuwsbrief PSH GOR, Omgevingsanalyse NKC, Omgevingsanalyse VWS, Sitrap VWS, Update DPG-en, Update NKC, en diverse websites en mediaberichten.

Voor opmerkingen, vragen of suggesties voor het omgevingsbeeld, mail naar [\(10\)\(2e\)@ifv.nl](mailto:(10)(2e)@ifv.nl)

5. Methoden (beleid, richtlijnen, afspraken etc.)

Schaarste

- Geneesmiddelen tekorten zal één van de centrale thema's zijn in een EU geneesmiddelenstrategie die wordt vormgegeven in de loop van 2020. (Sitrap 77 VWS, 13 mei)

Testbeleid

- Verpleeghuizen vroegen half maart al om testen en pbm, maar kregen die niet. Ook (verstandelijk) gehandicapten in instellingen en bewoners van ggz-instellingen kwamen er bekaaid vanaf. Nog steeds. Alle aandacht ging in de eerste weken uit naar de ziekenhuizen en de IC's; naar de 'cure' in plaats van de 'care'. Publicatie van sterftcijfers heeft geholpen om duidelijk te maken hoe hoog de nood was. Minister De Jonge is gevraagd de Onderzoeksraad voor Veiligheid te vragen specifiek onderzoek te doen naar de beschikbare testcapaciteit voor de medewerkers van verpleeghuizen tijdens de eerste weken van de coronacrisis. (DPG Update, 11 mei; [Trouw, 9 mei](#))
- Hoe bepaal je of een patiënt die zich meldt op de SEH, COVID-19 gerelateerde klachten en een opname-indicatie op een COVID-19 afdeling opgenomen moet worden? De [Handreiking diagnostiek \(PCR en CT\) bij patiënten met een opname-indicatie en verdenking COVID-19 infectie](#) van de FMS beschrijft een stroomschema, de microbiologische test en de CT-scan om COVID-19 te diagnosticeren. ([FMS, 11 mei](#))
- Het Amsterdamse bedrijf Spektrax ontwikkelt een scanner en een chip, die het virus vrijwel meteen (binnen een minuut) zouden moeten ontdekken in een beetje slijmvlies. Het bedrijf hoopt over een paar weken een betrouwbare testmethode klaar te hebben, die ze in de komende maanden op de markt kunnen brengen. (Omgevingsanalyse VWS, 11 mei; [Bright.nl, 11 mei](#))
- Een slimme armband die de temperatuur en ademhaling van de drager monitort kan mogelijk vroegtijdig COVID-19 ontdekken. Een hoogleraar van het UMC Utrecht krijgt tien miljoen euro van het Europese Innovative Medicin Initiative om deze toepassing nader te onderzoeken. ([Skipr, 13 mei](#))
- Stichting IMtest geeft aan dat op basis van de eerste resultaten van een grote immuunttest in het Limburgse Kessel het percentage van mensen met antistoffen heel hoog is. (Omgevingsanalyse VWS, 11 mei; [1Limburg, 10 mei](#))
- De Taskforce Serologie van de Landelijke Coördinatie Testcapaciteit heeft onderzoeksresultaten naar snelsten van onafhankelijke Medische Microbiologische laboratoria verzameld. Uit de voorlopige conclusies blijkt dat geen van de onderzochte snelsten (POCT) voldoet aan de eisen voor individuele patiëntendiagnostiek. ([RIVM, 12 mei](#))
- Expandable Health-care levert sinds twee maanden tientallen zeecontainers met CT-scanners voor het opsporen van coronapatiënten. Ook Nederlandse ziekenhuizen hebben scanners gekocht, waarmee gedetailleerde foto's worden gemaakt van de longen om in een vroeg stadium een ontsteking op te sporen. (Omgevingsanalyse VWS, 11 mei)
- Het laten testen van zorgverleners verloopt wisselend: doorgaans goed, maar her en der ervaren zorgaanbieders van V&V hick ups. Het gaat dan vooral om de snelheid waarmee testen afgenomen kunnen worden en de snelheid waarmee er een uitslag komt. (Sitrap 76 VWS, 12 mei; [IGJ, 13 mei](#))
- Er worden veel coronatesten verkocht aan particulieren. De kwaliteit van de testprocedure is alleen gegarandeerd als die via een arts verloopt, omdat deze de juiste test kan aanvragen en de resultaten op de goede manier interpreteren. (Sitrap 77 VWS, 13 mei; [IGJ, 13 mei](#))
- VWS heeft de [Richtlijn testbeleid van mantelzorgers, vrijwilligers in de palliatieve zorg en PGB-gefinancierde zorgverleners](#) gepubliceerd. (Rijksoverheid, 12 mei)

Voor het omgevingsbeeld LOTC-GZ wordt gebruik gemaakt van de volgende bronnen: Communiqué LNAZ | LCPS, debat Tweede Kamer, Kamerbrieven, LCMS, Nieuwsbrief ActiZ, Nieuwsbrief GGD GHOR Nederland, Nieuwsbrief PSH GOR, Omgevingsanalyse NKC, Omgevingsanalyse VWS, Sitrap VWS, Update DPG-en, Update NKC, en diverse websites en mediaberichten.

Voor opmerkingen, vragen of suggesties voor het omgevingsbeeld, mail naar 1100001@ifv.nl

BCO/app

- In het kader van de traceerbaarheid van personen BCO moeten te testen personen hun BSN geven. Alleen als mensen geen BSN hebben, mag een speciaal anoniem BSN gebruikt worden. (DPG Update, 11 mei)
- GGD GHOR Nederland ontvangt regelmatig aanbiedingen van organisaties en individuen die willen helpen met het BCO. De GGD bekijkt de aangeboden hulp en vraagt, wanneer nodig, extra informatie op over de aard en expertise van de aangeboden ondersteuning, de beschikbaarheid, de eventuele kosten en de organisatie die daarbij komt kijken. Deze aanbiedingen houdt de GGD vervolgens in portefeuille totdat er definitieve keuzes gemaakt zijn in wat de meest professionele, slimme en efficiënte manier is om het werk in deze opgeschaalde vorm voor langere tijd te doen. (DPG Update, 11 mei; [GGD GHOR NL, 9 mei](#))
- (10)(2e) (GGD GHOR NL) en (10)(2e) (GGD Amsterdam) hebben meegewerkt aan respectievelijk [Dit is de Dag Radio 1](#) en [bij Op1](#) over testen en BCO. Ondanks dat het een enorme klus is, kunnen de GGD'en deze klus aan omdat ze hiervoor flink zijn opgeschaald. ([GGD GHOR NL, 11 mei](#))
- In de Groene Amsterdammer wordt een week bij de GGD beschreven. Het artikel beschrijft hoe er overlegd wordt, met wie en waarover: scenario's, testen, BCO, uitgestelde zorg en de dilemma's hierbij. ([Groene Amsterdammer, 13 mei](#))
- Groen Links Tweede Kamerleden vragen hoeveel mensen noodzakelijk zijn om het klassieke arbeidsintensieve BCO komende tijd uit te voeren, waarop de prognose is gebaseerd en wat de huidige capaciteit van de GGD is hiervoor. De minister heeft de GGD'en gevraagd na te denken in hoeverre vrijwilligers bij deze opschaling ingezet kunnen worden en vraagt aandacht voor die mensen die geen of nauwelijks toegang hebben tot digitale tool. Hij heeft aangeboden om gezamenlijk op te trekken in de communicatie rond de opschaling. (DPG Update, 13 mei; [TK, 13 mei](#))

Toekomst

- (10)(2e) heeft in de Tweede Kamer een [briefing](#) gehouden over verpleging, verzorging en ouderenzorg. Er is een tekort aan verpleegkundigen en verzorgenden terwijl de zorgvraag de komende 10 jaar groeit. Behoud van verpleegkundigen is cruciaal. Van belang is werkplezier, meebeslissen, samenwerken, verminderen administratieve druk. 70% van de verzorgenden/verpleegkundigen ervaart toegenomen psychische belasting. NU'91 onderschrijft deze punten met een pamflet. (TK, 11 mei; Omgevingsanalyse VWS, 12 mei)
- Minister De Jonge wenst een landelijk coördinatiecentrum corona van GGD GHOR Nederland, dat de regio's faciliteert in hun BCO en testtaken. (DPG Update, 12 mei)
- GHOR/LOT-C ontwikkelt een nieuw scenario voor de zorgsector op basis van de kennis van de afgelopen maanden. Er zijn nu factoren benoemd die invloed hebben op de as van 'zorgsysteem toereikend' en 'zorgsysteem overbelast'. Volgende stap is dat actoren hierover meedenken. (DPG Update, 12 mei)
- Viroloog (10)(2e) zegt dat de kans 'heel groot' is dat de cijfers omhoog gaan net na juni. Het geleidelijk aan toelaten leidt tot 'zaagtanden', waarbij je elke keer opnieuw op slot moet, wat moeilijk te verkopen is. Hij pleit voor een strategie van eliminatie, het virus zo veel mogelijk kwijtraken en dan de kleine haarden die overblijven geleidelijk aan wegduwen, net als in Zuid-Korea. (Omgevingsanalyse VWS, 13 mei; [AD, 13 mei](#))

Overig

- De [25 verpleeghuislocaties](#) die meedoen met de pilot *Versoepeling bezoekregeling verpleeghuizen* zijn bekend. Als de bezoekregeling in de praktijk goed werkt dan is het de bedoeling dat per 25 mei in meer verpleeghuislocaties beperkt bezoek kan plaatsvinden. Dit wordt op 19 mei door het kabinet besloten. ([Rijksoverheid, 11 mei](#))
- De LHV krijgt nog steeds veel vragen van huisartsen die verzoeken krijgen om te beoordelen of mensen met een verhoogd risico, opstartende beroepen en leerlingen kunnen en mogen werken. Geneeskundige verklaringen op verzoek van werkgevers, scholen en andere instanties worden door onafhankelijke artsen afgegeven en niet door de behandelende (huis)artsen. (DPG Update, 11 mei; [LHV, 28 april](#))

Voor het omgevingsbeeld LOTC-GZ wordt gebruik gemaakt van de volgende bronnen: Communiqué LNAZ | LCPS, debat Tweede Kamer, Kamerbrieven, LCMS, Nieuwsbrief ActiZ, Nieuwsbrief GGD GHOR Nederland, Nieuwsbrief PSH GOR, Omgevingsanalyse NKC, Omgevingsanalyse VWS, Sitrap VWS, Update DPG-en, Update NKC, en diverse websites en mediaberichten.

Voor opmerkingen, vragen of suggesties voor het omgevingsbeeld, mail naar [\(10\)\(2e\)@ifv.nl](mailto:(10)(2e)@ifv.nl)

- Bij alle patiënten die gezien moeten worden in de huisartsenpraktijk of op de huisartsenpost, moet vastgesteld worden of er mogelijk sprake is van COVID-19. Dit bepaalt in hoeverre pbm noodzakelijk zijn. Hoe streng de triage wordt uitgevoerd, is afhankelijk van het aantal besmettingen in de regio en de lokale situatie. Het NHG heeft de verschillende vragen en stappen voor de [triage](#) op een rijtje gezet. ([LHV, 11 mei](#))
- (10)(2e) vraagt zich af hoe lang de maatregelen houdbaar zijn in V&V. “Kunnen wij zo lang de vrijheid ontnemen van mensen die helder van geest zijn, die bij ons wonen voor langere tijd, kunnen wij die zomaar binnenshuis houden. Ik denk dat dat niet kan.” Volgens (10)(2e) wordt er juridisch weinig antwoord gegeven of dat wel of niet kan. (Omgevingsanalyse, 12 mei)
- (10)(2e) en de (10)(2e) van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd beoordelen aanvragen voor uitvoervergunningen van pbm en medische hulpmiddelen. ([Stcrt, 12 mei](#))

6. Sociaal emotioneel gebied

- Alzheimer Nederland introduceert de gratis app ‘Dat ben ik’, om te helpen een gesprek te starten, samen te praten en te herinneren met mensen met dementie. ([Skipr, 11 mei](#))
- (10)(2e) pleit voor een prominentere rol voor rouwen tijdens deze coronatijd. In de Telegraaf vertelt een begrafenisondernemer hoe onpersoonlijk, kaal, eenzaam en kort een begrafenis of crematie nu is. (Omgevingsanalyse VWS, 11 mei)
- Er is angst voor de ‘1,5 meter ego’s’: mensen die zich niet aan de maatregelen houden in o.a. het openbaar vervoer. (Omgevingsanalyse VWS, 11 mei)
- Op 30 april organiseerde het LOT-C (sectie Samenleving en Veerkracht) een webinar over de maatschappelijke gevolgen van de coronacrisis en de rol van de veiligheidsregio’s. In een [infosheet](#) zijn de belangrijke bevindingen te vinden. Daarnaast staan op [YouTube](#) enkele fragmenten waarin de drie sprekers hun inzichten delen. Houd voor volgende webinars [LinkedIn LOT-C](#) in de gaten.
- Het welzijn van de inwoners is de grootste zorg tijdens de coronacrisis, en dan vooral de kwetsbare groepen blijkt uit een flitspeiling van de VNG. Gemeenten vragen zich af of de inwoners de benodigde zorg kunnen krijgen, wat er nodig is aan psychische hulp, wat ze kunnen doen aan de toenemende eenzaamheid en wat ze kunnen doen aan de signalen over huiselijk geweld. ([VNG, 8 mei](#))
- Uit het [belevingsonderzoek](#) van Nivel en RIVM blijkt dat in de loop van de coronacrisis mensen in Nederland zich meer zorgen zijn gaan maken over hun eigen gezondheid en die van hun familie (DPG Update, 13 mei)
- Hoe het gaat met de groep mensen die lijden aan ernstige psychische aandoeningen sinds de coronamaatregelen? Maar 26% van de 600 deelnemers van het panel Psychisch Gezien had eind april face-to-face contact met een hulpverlener. Het percentage mensen dat thuis wordt bezocht, is gedaald van 38% naar 9%. 55% is tevreden over de huidige vorm van contact en 40% ervaart meer psychische klachten dan voor de coronacrisis. De kwaliteit van leven is verder gedaald van een 6+ naar een 6-. ([Trimbos, 13 mei](#))
- Volkskrant laat psychologen aan het woord die stellen dat vakantie echt nodig is. ‘Onze wereld is door Corona kleiner geworden; vakantie maakt het blikveld weer groter en ruimt het hoofd op’. (Omgevingsanalyse VWS, 13 mei; [de Volkskrant, 8 mei](#))
- “We moeten echt in beweging komen, onze weerstand opbouwen. Zodat we in de toekomst een virus kunnen krijgen en er niet meteen dood aan gaan of ernstig ziek worden. En dat geldt helemaal voor mensen die alleen thuis zitten. Eenzame mensen kunnen letterlijk meer pijn ervaren”, aldus professor Erik Scherder. ([Zorg+Welzijn, 13 mei](#))

Voor het omgevingsbeeld LOTC-GZ wordt gebruik gemaakt van de volgende bronnen: Communiqué LNAZ | LCPS, debat Tweede Kamer, Kamerbrieven, LCMS, Nieuwsbrief ActiZ, Nieuwsbrief GGD GHOR Nederland, Nieuwsbrief PSH GOR, Omgevingsanalyse NKC, Omgevingsanalyse VWS, Sitrap VWS, Update DPG-en, Update NKC, en diverse websites en mediaberichten.

Voor opmerkingen, vragen of suggesties voor het omgevingsbeeld, mail naar [\(10\)\(2e\)@ifv.nl](mailto:(10)(2e)@ifv.nl)

7. Groter dan zorg, maar wat zorg wel raakt

- Het is mogelijk dat het aanhoudende anti-5G-sentiment in Nederland gedurende mei en juni zal leiden tot verbale en fysieke agressie tegen telecommedewerkers, brandstichting en vernieling van zendmasten. (LIMC, 11 mei)
- De meeste zwembaden zijn nog niet klaar om vanaf 11 mei al open te gaan. Zij werken samen met gemeenten nog aan het implementeren van hun protocol [Protocol Verantwoord Zwemmen](#). Daarnaast is er voor zwembadbeheerders de [Richtlijn Veilig zwemmen in coronatijd](#) (NKC Update, 11 mei; [KNZB, 8 mei](#))
- Sinds 11 mei verschuift de oproep van 'Blijf thuis' naar '[Vermijd drukte](#)'. Op veel plekken in het straatbeeld en digitaal moet deze verandering zoveel mogelijk worden doorgevoerd. (NKC Update, 11 mei)
- De Rijksoverheid heeft een [voorbeeldinstructie](#) gepubliceerd over hoe je niet-medische mondkapjes moet maken en gebruiken. Deze mondkapjes zijn per 1 juni verplicht in het openbaar vervoer. (Sitrap VWS, 11 mei; [Rijksoverheid, 9 mei](#))
- De Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV) onder voorzitterschap van prof. mr. J.G. de Hoop Scheffer heeft haar spoedadvies [Nederlandse inzet voor een wereldwijde aanpak van de coronacrisis](#) uitgebracht. De AIV adviseert het kabinet om bij de Nederlandse inspanningen in de bestrijding van het COVID 19-virus zoveel mogelijk met EU-instellingen en lidstaten samen te werken, dan wel in coalities met gelijkgezinde landen, een samenhangend pakket aan steunmaatregelen (waaronder medische hulp, gezondheidszorg) te ontwikkelen en 1 miljard euro beschikbaar te stellen. (Sitrap VWS, 11 mei)
- (10)(2a) (10)(2e) geeft aan dat als we niks doen de coronacrisis voor veel meer daklozen zorgt. Het gaat om mensen zonder woning die vaak wel een baan hebben. (Omgevingsanalyse VWS, 11 mei; [De Monitor, 11 mei](#))
- In verschillende Europese landen worden de [maatregelen](#) versoepeld. In Duitsland is het reproductiegetal gestegen naar 1,13. (Omgevingsanalyse VWS, 11 mei)
- Ondanks toenemende drukte, is de mate van naleving RIVM richtlijnen en noodverordening in het algemeen goed. (LCMS, 11 mei)
- Ouderenbond KBO-PCOB heeft een hulplijn geopend voor ouderen met vragen over beeldbellen, WhatsApp, het werken met tabletcomputers en online boodschappen doen. (Omgevingsanalyse VWS, 12 mei)
- De Europese Commissie heeft het Toerismepakket [EN/NL](#) uitgebracht. Alle leden bestrijden het COVID-virus, maar de aanpak verschilt per land/regio. Ivm goederenvervoer en grenswerkers is informatieuitwisseling en coördinatie van belang. (Sitrap 77, 13 mei)
- In Wuhan wordt mogelijk de hele bevolking (zo'n 11 miljoen inwoners) getest. In de metropool, waar de pandemie begon, zijn de afgelopen dagen weer nieuwe besmettingen vastgesteld. (Omgevingsanalyse VWS, 13 mei)

Voor het omgevingsbeeld LOTC-GZ wordt gebruik gemaakt van de volgende bronnen: Communiqué LNAZ | LCPS, debat Tweede Kamer, Kamerbrieven, LCMS, Nieuwsbrief ActiZ, Nieuwsbrief GGD GHOR Nederland, Nieuwsbrief PSH GOR, Omgevingsanalyse NKC, Omgevingsanalyse VWS, Sitrap VWS, Update DPG-en, Update NKC, en diverse websites en mediaberichten.

Voor opmerkingen, vragen of suggesties voor het omgevingsbeeld, mail naar (10)(2e) @ifv.nl